

El circ europeu: un sector en transformació que encara busca reconeixement

Published by [Interacció](#) [1] on 06/02/2020 - 11:42 | Last modification: 17/08/2026 - 16:00

Aquest estudi de la Comissió Europea és especialment interessant perquè intenta fer visible un sector difícil d'observar amb les estadístiques culturals convencionals. Publicat aquest 2020 i plantejat com a continuació de l'inventari europeu de 2003, analitza conjuntament el circ tradicional i el circ contemporani per identificar-ne la situació socioeconòmica, les condicions professionals, la formació, la mobilitat, la capacitat d'innovació i l'accés al finançament europeu. La mateixa recerca adverteix d'una limitació de partida important: **la manca de dades homogènies sobre el circ condiciona fortament qualsevol diagnòstic europeu del sector.**

L'informe estima que a la Unió Europea hi ha entre **1.600 i 2.100 companyies de circ i entre 11.000 i 15.000 persones ocupades**. França, Alemanya, Espanya, Itàlia i Bèlgica concentren bona part de l'activitat. Des de l'estudi de 2003 s'ha produït un creixement del nombre de companyies i professionals, atribuïble sobretot al circ contemporani, mentre que el nombre de companyies tradicionals tendeix a disminuir. El mapa resultant és molt heterogeni: conviuen grans empreses amb una proporció important de companyies molt petites, i el treball autònom té un pes creixent, especialment entre els professionals del circ contemporani.

Aquesta diferència entre circ tradicional i contemporani estructura bona part de l'estudi. El primer conserva una forta vinculació familiar, itinerant i intergeneracional, amb companyies que sovint assumeixen importants costos fixos i depenen principalment de la taquilla. El circ contemporani presenta estructures més petites, una major presència de professionals formats en escoles especialitzades i una relació més estreta amb teatres, festivals i altres disciplines artístiques. L'informe no interpreta aquesta dualitat simplement com una substitució d'un model per l'altre. Detecta dos ecosistemes amb trajectòries, formes d'organització i necessitats diferents, entre els quals considera necessari reforçar els intercanvis.

Reconèixer el circ com a art implica també construir les polítiques, les dades i les condicions professionals que permetin sostenir-lo.

La **professionalització** apareix com una de les transformacions més significatives. L'expansió de les escoles professionals i superiors, la formació continuada, les residències, les xarxes europees i els programes de mobilitat han contribuït a estructurar trajectòries professionals abans molt menys formalitzades. Aquesta evolució conviu amb problemes comuns a altres arts escèniques: pluriactivitat, treball autònom, mobilitat internacional i dificultats per garantir trajectòries laborals estables. L'estudi recomana, precisament, investigar millor els efectes de l'augment del treball autònom i eliminar obstacles transfronterers relacionats amb la fiscalitat, les cotitzacions socials o els visats.

Un problema específic del circ itinerant és l'**escolarització dels fills dels professionals que viatgen amb les companyies**. Un 38% de les companyies enquestades declarava tenir treballadors que viatjaven amb fills en edat escolar. Les solucions disponibles variaven considerablement entre països i només alguns estats membres

disposaven de sistemes específics de suport. L'informe reclama més cooperació europea, intercanvi de bones pràctiques i dades que permetin dimensionar adequadament aquesta realitat.

L'estudi dedica també una atenció destacada a la **capacitat d'innovació del circ**. La innovació no es limita a la incorporació de tecnologies digitals o nous recursos escènics. Inclou la professionalització, la combinació amb el teatre, la dansa, les arts visuals o la música, els nous espais d'exhibició, la recerca de públics i les pràctiques de circ orientades a la cohesió social, la integració o el desenvolupament d'habilitats personals. El circ tradicional també incorpora progressivament recursos desenvolupats pel contemporani, mentre preserva elements propis de la seva tradició.

El finançament europeu mostra, en canvi, un desajust. El sector participa en programes com Creative Europe, Erasmus+ i Interreg, tot i que aprofita només parcialment les possibilitats existents. Les petites organitzacions es troben especialment limitades per la complexitat administrativa, les exigències de cofinançament, les capacitats lingüístiques i el desconeixement dels programes. Per això, l'estudi proposa simplificar procediments, reforçar l'acompanyament i crear instruments més adequats als projectes de petita escala.

La conclusió política travessa tot l'informe: els estats membres haurien de **reconèixer oficialment el circ com una forma artística integrada en les arts escèniques**, millorant alhora la informació estadística, el diàleg amb les organitzacions professionals i les polítiques adaptades a la diversitat interna del sector.

Nota de l'editor (2026). Llegit avui, l'interès de l'estudi rau també en allò que deixa al descobert metodològicament. El circ és difícil de convertir en objecte de política pública si les classificacions estadístiques no permeten identificar-lo, si les condicions laborals queden diluïdes dins del conjunt de les arts escèniques i si el reconeixement artístic no es correspon amb instruments específics. L'informe aporta una fotografia europea necessària, encara que la fragilitat de les dades obliga a llegir amb prudència algunes estimacions. La qüestió que planteja continua sent més estructural que sectorial: **què significa reconèixer institucionalment una pràctica artística si aquest reconeixement no permet encara observar-la i sostenir-la adequadament?**

Referència

Snijders, J., Goes, M., Clarke, M., i Vroonhof, P. (2020). *The situation of circus in the EU Member States: Study report*. European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture.
<https://doi.org/10.2766/540507> [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: arts i creació

Tags: treball cultural i professionals

Tags: sectors culturals i creatius

Tags: internacionalització cultural

Tags: recerca cultural.

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2020/circ-europeu>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.2766/540507>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8229>